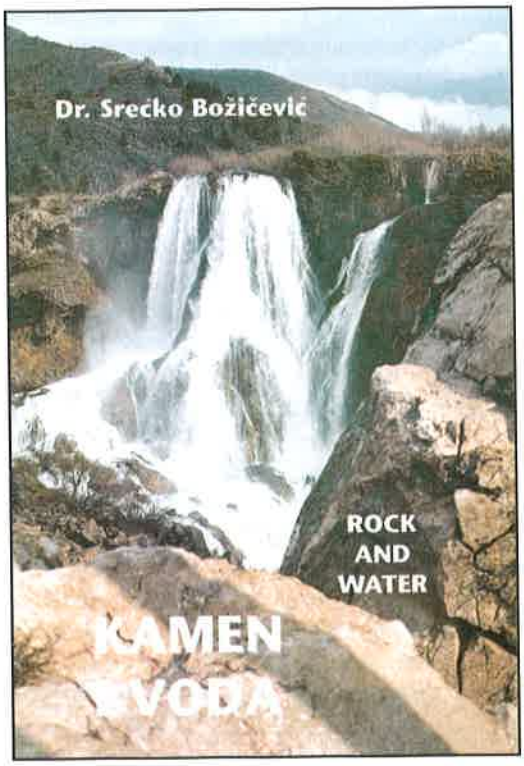
Srećko Božičević: KAMEN I VODA – ROCK AND WATER, mtg-topgraf d.o.o. Velika Gorica, Zagreb, 2000, 168 str.

Još je starogrčki filozof Tales (7./6. st. pr. n.e.), najstariji proučavatelj prirodnih tokova, utvrdio da su voda, zrak, zemlja i vatra praelementi na kojima se temelji sav život. Posebno značenje pripisao je vodi, koja je prema njemu načelo svega živućega i postojećeg. Fascinacija vodom i zemljom, odnosno kamenom korom, nije se ni najmanje smanjila u tijeku proteklih stoljeća do danas.

Većinu ljudi isprepletenost kamena i vode asocira na krš. Za dr. Srećka Božičevića, našeg vrlog hidrogeologa, oni su i više od toga: ljubav, ili još bolje, strast kojoj je poklonio cijeli svoj radni vijek. Zato se djelo Kamen i voda – Rock and Water, koje je pred nama, razlikuje od sličnih knjiških izdanja. Ona nije samo specifičan "pogled unatrag" nakon pedesetgodišnjeg druženja s kršom i njegova znanstveno-stručnog istraživanja, već prije svega svojevrsna poetska sinteza autorova doživljaja i viđenja toga magičnog svijeta.

Prožimanje kamena i vode, vode i kamena, u krškom podzemlju i nadzemlju predočeni su biranim fotografijama i decentnim tekstualnim opisom. I jedno i drugo izvedeni su znalački - na način da je i manje upućenima jasno da je riječ o autorskom "rukopisu" punokrvnog prirodoslovca s neskrivenim umjetničkim nervom. To je razlog što je ova knjiga istinski užitak za korisnika i što će joj se uvijek rado vraćati.

U knjizi od 168 stranica formata A4 nalazi se više od 240 fotografija u boji veličine od 5x8 do 18x25 cm, dok je tekst izložen na 43 stranice, dvostupačno na hrvatskom i engleskom jeziku. Osim uobičajenog Prologa i Uvoda, sadržaj knjige podijeljen je na sljedeća tematska poglavlja: Duša kamena i vode, Voda stvara i razara, Rad vode u tami, Proboji kamenih planina i Zaustavljene vode. Na kraju slijedi autorov pogovor pod naslovom Moj epilog, Skica za biografiju i Neki autorovi radovi koji obrađuju teme iz ove knjige.

Uz neosporan likovni užitak, knjiga "Kamen i voda – Rock and Water" bogata je raznovrsnom poukom, ali i odgovarajućim odgojnim potencijalom. Recenzenti djela (prof. dr. B. Biondić, prof. dr. J. Marušić, prof. dr. D. Mayer) s pravom ističu njezinu perspektivnu ulogu u popularizaciji prirodoslovnih istraživanja, kao i promociji, zbog dvojezičnog teksta, dinarskoga krša u svijetu. Kad je pak riječ o odgojom utjecaju, onda se to prije svega odnosi na izravan i veoma naglašen doprinos razvoju ekološke svijesti. Iako se može učiniti da je to manje važno, određenu odgojnu dimenziju ima i činjenica što je autor knjigu posvetio djelatnicima Instituta za geološka istraživanja s kojima je "više od četrdeset godina istraživao kamenu koru naše domovine i njene

vodene tokove", te svim vodoprivrednicima "koji su nas upućivali na nepoznanice, zanimljivosti i potrebu zajedničkog istraživanja voda našega krškog podzemlja i nadzemlja". Svakako neobična i utoliko vrjednija gesta u vremenu sve veće otuđenosti, uključujući i slabljenje svijesti o poštovanju svojih suradnika i prethodnika.

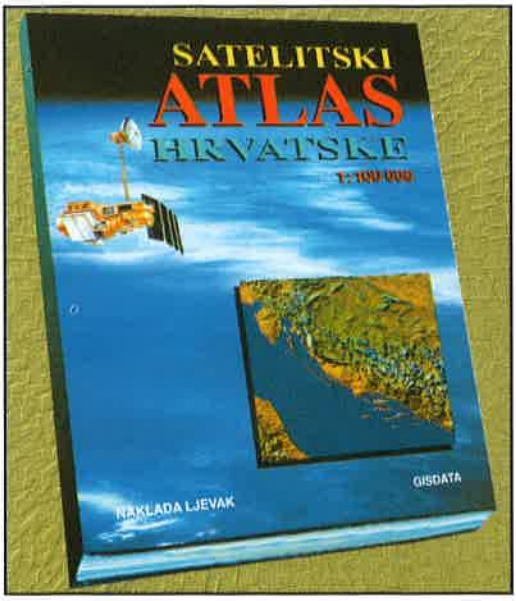
Iako nije zamišljena kao udžbenik ili priručnik za nastavu, ova knjiga nedvojbeno ima i značajke nastavnog sredstva. U prvom redu stoga što sadrži zornu predodžbu različitih površinskih i podzemnih oblika krške hidrografije i morfologije. No, kako je i prethodno spomenuto, njezina ukupna didaktička vrijednost znatno je veća. Ne samo za nastavu geografije, već općenito u odgojno-obrazovnom procesu u školama prvoga i drugog stupnja. To su razlozi zbog čega bi, kao specifičan stručni priručnik, trebala postati sastavni dio stručnog fundusa u školskim knjižnicama diljem Hrvatske.

Dane Pejnović

SATELITSKI ATLAS HRVATSKE

(urednici: Ivan Bertić, Ivana Lampek Pavčnik, Radovan Radovinović; izdavač: Naklada LJEVAK i GISDATA, Zagreb, 2001., 359 str.)

Na početku travnja 2001. izašao je iz tiska jedinstven satelitski atlas kakvim se može pohvaliti malo zemalja u svijetu. Prije četiri desetljeća

čovjek je ugledao naš planet iz svemira, a danas se hrvatskoj javnosti pruža mogućnost promatra-nja naše Domovine na satelitskim snimkama u mjerilu 1:100 000. To je najdetaljniji i najtočniji objavljeni prikaz prostora Republike Hrvatske. Objavljivanje ovog atlasa rezultat je izdavačkog iskustva Naklade LJEVAK i primjene suvremene znanosti i novih informacijskih tehnologija tvrtke GISDATA.

Nakon predgovora Ivana Lampek Pavčnik u tekstu *Novi pogled na Zemlju, povijest, tehnika i primjena satelitskih snimaka* objašnjava kako je izvršena obrada i dorada satelitskih snimaka koje su nastale u tijeku 1999. i 2000. godine. Na 14 stranica prikazan je pomoću 7 snimaka u mjerilu 1:100 000 na 192 stranice, što je najvjerniji objavljeni prikaz državnog prostora naše domovine. Naselja s više od 5000 stanovnika istaknuta su retuširanim tlocrtima, a naselja s manjim brojem stanovnika prikazana su kružićima. Kartografsku obradu geografskih sadržaja načinio je Ivan Bertić. Iako su mnoge prometnice vidljive